

М'ЯСНА ПРОДУКТИВНІСТЬ ЧИСТОПОРОДНИХ І ПОМІСНИХ ОВЕЦЬ В УМОВАХ ПП «БОРЛАК» БОЛГРАДСЬКОГО РАЙОНУ ОДЕСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Богдан М.К., к.с-г.н., доцент, E-mail: nik_kirilovich@ukr.net

Гурко Є.Ю., асистент, E-mail: gurkoievgenia@gmail.com

Одеський державний аграрний університет

Представлені результати досліджень м'ясної продуктивності чистопородних і помісних овець в умовах ПП «Борлак» Болградського району Одеської області.

Актуальність теми. В теперішній час, коли сільське господарство, а саме і вівчарство, знаходиться в не дуже кращих умовах, коли відбуваються певні зміни у співвідношенні цін на вовну та баранину, баранина стає дуже актуальною. Тому, актуальним виявилось питання докорінного зниження собівартості виробництва продукції вівчарства за рахунок застосування нових, менш енергоємних технологій, методів поліпшення якості продукції вівчарства, підвищення ефективності селекційних програм, покращення існуючих і створення нових порід, типів і ліній овець [1].

Ключові слова: *вівці, м'ясна продуктивність, морфологічний склад туш.*

Мета роботи – вивчити основні показники м'ясної продуктивності ярок і вівцематок цигайської породи при чистопородному розведенню та схрещуванні, (вівцематки цигайської порода х барани-плідники асканійської кросбредного типу).

Зараз, коли потреба на вовну знизилась, селекція овець, а саме в цигайському вівчарстві спрямована на підвищення м'ясної продуктивності та отримання комбінованого м'ясо-вовнового типу тварин.

Цигайська порода овець є унікальною як за ареалом поширення так і своїми адаптивними якостями [2,3]. Вівці цигайської породи відрізняються витривалістю, невибагливістю до умов утримання та годівлі, гарною молочністю маток, досить високою багатоплідністю та швидкостиглістю. М'ясо від них має високі смакові якості.

Матеріал та методика. Дослідження проводилися в умовах ПП «БОРЛАК» Болградського району Одеської області. Починаючи з 2018 року. вівці цигайської породи місцевої популяції, були покращені баранами-плідниками цигайської породи приазовського типу. Вони характеризувалися добрими відгодівельними і м'ясними якостями, але ми

шукали додаткові шляхи удосконалення не тільки вовнової але й м'ясної продуктивності. Тому обрали схрещування цигайських вівцематок з баранами асканійського кросбредного типу.

Дослідження починали з формування двох груп вівцематок. Перша група формувалась ярками отриманих від чистопородних вівцематок цигайської породи, друга група – помісними ярками від вівцематок (♀цигайської породи x ♂ асканійського кросбредного типу).

М'ясну продуктивність овець визначали за даними контрольного забою у річному, в 2-, 3- роки (по 5 голів з кожної групи).

Результати досліджень. Результати забою серед ярок I и II груп наведені в таблиці 1. Нами було вивчено забійні якості однорічних ярок та вівцематок у віці 2-х та 3-х років серед чистопородних вівців цигайської породи та помісей (♀ЦПх♂АК).

Для визначення забійних якостей вівців, обирали з кожної групи по 5 голів за середньою живою масою.

Нами встановлено, що чистопородні вівці цигайської породи поступалися помісним тваринам за наступними показниками: передзабійна жива маса, жива маса, маса туші та забійною масою. Передзабійна жива маса ярок II групи у річному віці була вище на 1,64 кг; за забійною масою, перевага, була 1,94 кг, масою туші 1,61 кг, забійний вихід у I групи був 44,4%, у II – 45,7%.

Таблиця 1 **Забійні якості ярок і вівцематок (n=5 голів)**

Група	Порода, породність	Передзабійна жива маса, кг	Забійна маса, кг	Маса внутрішнього жиру, кг	Маса туші, кг	Забійна маса, %
I рік						
I	Цигайська	36,57±0,37	16,87	0,67	16,20±0,34	44,4
II	♀ЦПх♂АК	38,97±0,23	18,51	0,70	17,81±0,32	45,7
2 роки						
I	Цигайська	47,77±0,35	22,85	1,11	21,74±0,39	45,5
II	♀ЦПх♂АК	52,17±0,24	26,28	1,50	24,78±0,27	47,5
3 роки						
I	Цигайська	50,07±0,42	24,28	1,15	23,13±0,40	46,2
II	♀ЦПх♂АК	53,27±0,35	26,63	1,22	25,41±0,37	47,7

При забої 2-х річних вівцематок, тенденція більшості за забійними показниками спостерігалась відповідно, за передзабійною живою масою ярок II групи у річному віці – 4,4 кг, забійною масою - 3,43 кг, масою туші – 3,04 кг, забійний вихід серед вівцематок I групи був 45,5, II групи – 47,5%.

У групі 3-х річних вівцематок показники забійних якостей також більший, а саме: передзабійна маса вівцематок II групи була вище ніж у

вівцематок I групи на 3,2 кг; за забійною масою, перевага, склала 2,35 кг, масою туші 2,28 кг, забійний вихід у I групи був 46,2%, у II – 47,7%.

Морфологічний склад туш овець представлено в таблиці 2. При порівнянні груп за морфологічним складом туш, спостерігалася тенденція кращих показників серед забитих вівцематок II групи, а саме: за вмістом м'яса в туші у річних ярок був вищим ніж у ярк I групи на 1,24 кг, кількість м'якоті на 1 кг передзабійної маси приходилось 11,4 г, а коефіцієнт м'якоті склав 3,00 в I групі, а у II - 3,03.

В 2-х і 3-х річному віці, морфологічний склад туші, за відповідними показниками, також перевищував у II групи.

За результатами отриманих даних та попередніх спостережень за тваринами, можна зробити висновок: що всі показники забійних якостей вівців, які проявилися серед тварин II групи є результат прояву ефекту гетерозису, який спостерігався в 3-х вікових періодах.

Таблиця 2. Морфологічний склад туш овець

Група	Порода, породність	Маса туші, кг	Вміст м'яса в туші		Вміст кісток в туші		М'якоті на 1 кг перед забійної маси, г	Коефіцієнт м'якості
			кг	%	кг	%		
1 рік								
I	Цигайська	16,20±0,34	12,15	75,0	4,05	25,0	332,2	3,00
II	♀ЦПх♂АК	17,81±0,32	13,39	75,2	4,42	24,8	343,6	3,03
2 рік								
I	Цигайська	21,74±0,39	16,46	75,7	5,28	24,3	344,6	3,12
II	♀ЦПх♂АК	24,78±0,27	19,03	76,8	5,75	23,2	364,8	3,30
3 рік								
I	Цигайська	23,13±0,40	17,65	76,3	5,51	23,7	352,5	3,20
II	♀ЦПх♂АК	25,41±0,37	19,79	77,9	5,62	22,1	371,5	3,52

Список використаних джерел

1. Богдан М.К. М'ясна продуктивність овець цигайської породи різних внутрішньопорідних та заводських типів у різних природно-кліматичних умовах України. Аграрний вісник Причорномор'я. Збірник наукових праць. А 25. Сільськогосподарських наук. Вип. 71-2 Одеса. 2014 С.13-16

2. Вдовиченко Б.О., Іовенко, В.М., Польска П. І и др. Вівчарство України / за ред. В.М. Іовенка. – Вид. друге, доп. и перераб. К.: Аграрна Наука, 2017. 488 с.

3. Pascal C. Tratat de creştere a ovinelor și caprinelor. Ed. "Ion Ionescu de la Brad". Iași, 2015, 709 p.

